

TRETTONDE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA TRESDECIMA

Text III Årg Matt 11: 25–30

Kom Helge Ande, vittne giv I mig, att Jesus är mitt liv, Och att jag intet annat vet Än Jesus till min salighet.

Korasin, Betsaida och Kapernaum är tre städer där Jesus predikat och utfört många kraftgärningar, men i Matteus 11 hör vi hur han ändå måste uttala sitt ve över dem. Trots de många nådestillfällena hade de inte omvänt sig. De var blinda för den ynnest som upprepade gånger hade vederfarits dem.

Vår predikotext, Matt. 11: 25-30, följer direkt på dessa ve-rop. Om nu uttrycket ”vid den tiden” avser samma tillfälle, så kan Jesu ord här ses mot bakgrund av städernas obotfärdighet. ”*Du har dolt detta för de visa och kloka och uppenbarat det för de små.*” Vad är det som den himmelske Fadern har både dolt och uppenbarat? Av vers 28 kan vi förstå att det Guds nåds evangelium som menas. Kallelsen utgår till alla, evangelium är för alla, och likväl är det fördolt för vissa. ”*Ja, Fader, så var din goda vilja.*” Ska vi uppfatta detta så att Gud inte vill att alla ska höra evangelium och omvända sig och komma till tro? Nej, Gud vill att alla människor ska bli saliga. Men likväl är det så att

EVANGELIUM ÄR FÖRDOLT FÖR VISSA

Men låt oss se vilka det var som det var dolt för: ”*De visa och kloka*” kallar Herren dem. Detta kan nog förstås i både intellektuell och religiös mening. Dels dessa begåvade och studerade med mycken lärdom av allehanda slag som har s.a.s. vuxit ifrån den naiva tron på bibelordet. Dels dessa som inte var några syndare som publikaner och hedningar utan var Abrahams barn och Mose lärjungar, de behövde inte någon medlare inför Gud, inte något Guds Lamm som borttar världens, och därmed även deras, synder. Det gemensamma för dessa ”visa och kloka” kan nog enklast uttryckas så: Denne Jesus och hans orimliga anspråk avvisar vi. Bibelns ord kan vara för de fåkunniga, menar man. Så kan själva visheten och klokheten bli ett hinder som utestänger salighetens budskap. ”*Den som föraktar ordet hemfaller åt dess dom*”, säger Ordspråksboken (kap. 13). För den som avvisar och tillsluter sig för evangelium fördöljer Gud det. Men, vi konstaterar vidare att

EVANGELIUM ÄR UPPENBARAT ANDRA

Å andra sidan har han ”*uppenbarat det för de små*”. De som tar emot som små barn, de som är så barnsliga att de tar Jesus på orden och tror vad Ordet säger. De som är fattiga i anden och hungrar och törstar efter rättfärdighet. Vad Gud har uppenbarat om sig själv och om sin vilja ligger i öppen dager; uppenbarelsen föreligger i den Heliga Skrift. För att läsa och förstå vad den vill säga oss behövs för all del ett visst mått av förnuft och förstånd, det är förvisso sant. Och det mänskliga förnuftet och förståndet är Guds goda gåvor. Men med dessa gåvor är också faror förenade. Det är lätt hänt att man börjar se gåvan som sitt eget verk, som en frukt av sin egen ansträngning, och då förleds man lätt att i själva sin utvecklade begåvning finna ett slags själslig tillfredsställelse, som onödiggör talet om frälsning genom Jesus Kristus. Men, å andra sidan, när någon tar till sig predikan om Jesus och tror ordet, så är det inte till följd av någon bättre egenskap hos den människan, utan det sker därför att ”*detta var din goda vilja*”, det har så behagat

Gud. Tron kommer av predikan, lär vi oss i Rom. 10. D.v.s. när nådemedlen, ordet och sakramenten, är i funktion så verkar den Helige Ande tron, när och var det behagar Gud. Så lär vår augsburgska bekännelse i artikel 5, och så säger Jesus här i dagens text. Evangelium och tron är uppenbarade för ”de små”, inte till följd av deras bättre vilja utan till följd av Guds goda vilja.

Här ska vi göra en liten utvikning. Om nu tron inte är något människans verk utan verkad av Gud, den Helige Ande, så ter sig det inom pietismen förekommande talet om och varningen för att en människa kan tro för tidigt en aning egendomligt. Skriften lär att människan över huvud taget inte kan tro, vilket katekesen uttrycker så: ”Jag tror att jag inte av mitt eget förnuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium, upplyst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron.” Kan man alls inte tro så kan man ju inte heller tro för tidigt, men den Helige Ande torde inte vara ute i fel tid. Men här står vi likafullt inför en tankemässig svårighet. Om det inte till någon del beror på människans egen medverkan och Gud vill att alla människor ska bli saliga, varför blir då inte alla som hör Ordet omvända? Detta är ett klassiskt teologiskt problem, men dess lösning har Gud förbehållit sig själv allena. Därför är det meningslöst att ägna tankemöda åt att försöka förklara detta.

Nu tillbaka till vår predikotext. Inte bara evangelium i strikt mening utan själva den saliggörande kännedomen om Gud innefattas i det som är fördolt för denna världens visa men uppenbarat för de enfaldiga (som det hette i äldre översättningar, men då hade ordet en positiv innebörd). ”*Allt har min Fader överlämnat åt mig.*” Så kan bara han tala, som själv är både Gud och människa, Gudamänniskan. Som sann Gud, född av Fadern före all tid, äger han allt av evighet, som sann människa, född av jungfrun Maria här i tiden, har han mottagit det, har det givits eller överlämnats åt honom. Och endast genom honom kan vi lära känna Gud Fader i himmelen. ”*Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud och är hos Fadern, har uppenbarat honom.*” (Joh. 1). Den som menar sig känna och tillbedja Gud, men inte tillbeder Jesus som sann Gud och den enda sanna vägen till Fadern, den personen känner i verkligheten inte Gud och vanäras Fadern genom att förkasta den Frälsare som Gud genom Mose och profeterna hade utlovat och som nu har kommit som hela världens Frälsare.

DETTA LÖFTE GÄLLER ALLA

Vill vi lära känna uppenbarelsens innersta centrum ska vi lyssna till – och i tro ta till oss – vad Jesus säger i vers 28: ”*Kom till mig, alla ni som arbetar och bär på tunga bördor, så ska jag ge er vila.*” Han som är mild och ödmjuk i hjärtat, han som ödmjukade sig och blev lydig intill döden, ja intill döden på korset, han har själv burit lagens tunga ok och börda och därmed lyft den av våra axlar och skaffat oss frihet från lagen. ”*Så står ni inte mer under lagen utan under nåden.*” Och så inbjuder han nu alla till att komma och ta emot denna gåva, denna underbara verklighet. Därför, du som hör eller läser detta, du ska veta att vem du än är och hur hedervärdt och rättskaffens eller hur uselt och klandervärdt ditt liv är och har varit, så hör du med till dem som är kallade att komma. Han kallar på alla och frågar inte ett dugg efter hurudan du är, och det behövs ju inte heller, eftersom alla inför Gud är lika ovärdiga och alla får komma fritt och för intet – därför att Jesus har dött för alla människors alla synder. Det är visst och sant Amen.